

சென்னை நகரில்

சென்னை நகரில்

1813

சென்னை நகரில்

சென்னை நகரில்

1813

சென்னை நகரில்

சென்னை நகரில்

சென்னை நகரில்

சென்னை நகரில்

1813

சென்னை நகரில்

ప్రతిపదికలు

శ్రీమత్పరదేవతాయైనమః.

త వి టి రొ ట్టె .

“తానూ వకమనిపే? తవుడూ వకరొట్టే?”

అనులోకోక్తి నేడుపుట్టినదికాదు. ఈతవుడ నుపదార్థము సర్వజనవిదితమైనదియే కాన మే మించుకవిస్తరింపఁబూనుట కొంతవఱకుఁ బునరుక్తమే యైనను సంతగాఁబునరుక్తముకాదని నమ్మదము. దానిచరిత్రను వ్రాయునప్పుడించుకయేని దానిగోత్రనామాదులు వర్గతయాదికమును బేర్కొనుట చరిత్రకారుల ధర్మముగదా? తవుడు, అసగా నిది, ఉముక, చిట్టు, అనుపదార్థముల కన్నఁబైతరగతిలోనిది. బియ్యము, గండనూకలు నూకలు, చీరు, అనునాల్గు తరగతుల పదార్థములకన్నఁదక్కువతరగతిలోనిది. కాని దీనికెన్నఁ

డోగర్వ మొకేంతపుట్టి యుండుననియు నాగర్వ
 ధూర్వహతచే నియ్యది విట్టవీగ మొలిడినప్పు డీ
 పైసామెత పుట్టియుండుననియు మనమూహింప
 వలసియున్నది. పాపము! దీనికి రొట్టెగాఁ బ్రకా
 శించి యాచ్యులనోటికెక్కి వారలరక్త నాశముల
 యందుఁ బ్రవేశించి కులుకవలయునని యెంత
 యో కుతూహల ముదయించి యుండునుగాఁ బో
 లు? గోధుములు, మినుములు, పెసలు, జొన్న
 లు, లోనగునుత్తమ పదార్థముల పిండివలెగాని
 బియ్యపుఁ బిండివలెగాని దీనిని చిరకాలమునుం
 డియెవ్వరును గౌరవించు చుండుట లేదు. ఐనను
 నియ్యది తన నిజస్థితిని తెలిసికొనక రొట్టెగాఁ గా
 ల్పించుకొన వలెననియే యత్నించుచున్నట్లు చే
 స్టలవలన నెఱుకపడుచున్నది. ఇప్పుడుసర్వసాధా
 రణముగానానావిధములగు రొట్టెలను నానావిధ
 మానవు లుపయోగ పఱచుచున్నను బ్రాచీన
 కాలమం దేకారణముననో యీరొట్టెలను దఱు
 చుగ వితంతువు లుపయోగపఱచుటయే తట
 స్థించుచువచ్చినది. వారుగూడ దీనినిగౌరవించిన

ట్టువినము. దానిచే "నిదియెందులకును గొఱగాని
 దిగాఁ బరిగణింపవలసిన"దని కొందఁ అనుకొందురే
 మోగాని యట్లుకాదు. ఏపదార్థముగాని నృ
 థాపోవు నది మనప్రసంఘమున గనుపట్టదు
 అందులోనిది యంతయునుపయుక్తపదార్థమును
 గాదు. భక్ష్య పదార్థమనుటకు సందియములే
 దు. దీనిని బశువులు, పక్షులు లోనైనవి కడుఁబ్రీ
 తిగా నుపయోగించుచుండును. ఆపక్షులలో దీని
 వలన నెక్కుడు తృప్తి నందెడివి చరణాయుధము
 లు. వానికి యుద్ధాదిసమయములయందు జ
 మీందారులు లోనగువారు దీనినుపయోగించు
 టచే నయ్యవి తగినంత బలపరాక్రమములు క
 లిగి పనిచేసి తమతమ యజమానులకుఁ బ్రీతిపా
 త్రములగు చుండును. పూర్వము కొన్నికఱవు
 లు నచ్చినట్లును ఆకఱవులయందు రేవడిమట్టిని
 గూడ మనుష్యులు భక్షించినట్లునువిందుము. అ
 ప్పడుగూడనీతవుడు భక్ష్యపదార్థముగా మనుష్య
 జాతికేర్పడినట్లు జనశ్రుతి కానిపించదు. ప్రతీతి
 శరణమగుతర్కముచేదీని కెన్నడునుమానవజన్మస

భాజనత కాన్పింపదు. నేడేనికలుగునొకో? కలుగ
 దు. నేటికాలమందొకవిశేషము కానవచ్చుచున్న
 ది. పూర్వము పనికిమాలిన పదార్థములుగా మన
 వారు పరిత్యజించు పదార్థము లిక్కాలమ్మునఁ
 దగు పదార్థములై ధనసంపాదనకుఁ దోడ్పడుచుం
 టచే నీతవిటికిఁగూడ నేదేనిదశ కలుగునొకో? య
 ని శంకింపవలసియున్నది. ఇదికొండొక యు
 క్తియుక్తమగు నూహయేకాని యయిననుమా
 నవజననభాజనతకాకరమగునని మాత్రము చె
 ప్పఁ జాలము. ఒకచో నేనికృష్టజాతులకేని యి
 దిసామాన్యమైనభక్ష్యపదార్థముగా నెన్నటికేని
 మాతినను బ్రహ్మరథారోహణము వంటిబ్ర
 హ్మకులవక్త్రనిష్పేషణము దీనికిఁదటస్థింపదు.
 ఊరక దానిమనోరథసంపత్తిని వర్ణించి చూచితి
 మేకాని, నికృష్టజాతికిఁగూడ నిక్కాలమ్మున నన్న
 లోపమంతగా గానరామింజేసి యిదివారికిఁ గూడ
 భక్ష్యము కానేరదు. ఇయ్యది ముఖ్యముగాఁ
 గోళ్లకు“ఉప్పమా,,గా నుపయోగించఁదగినదియే
 యనిధువ పరుపఁ దగియున్నది. ఫలహారముగాఁ

బెక్కండు నాగరికులుపయోగించు నుపమాన
 పదార్థముతో నిద్దానినిబోల్చినమమ్ము, పాజ్జులు
 తుమింతురుగాక. మేము దీనిని దేని "కుపమా"గా
 రూపించితిమో ఆపక్షి గూడ సామాన్యమైనదిగాదు.

కాన సంతమాత్రమున వన్యధాభావనమను
 చితమని తలంచెదము. ఆపక్షి నూహత్యమును మే
 మిట్లువర్ణించినారము. ఇది యుక్తియుక్తమైనచో
 గ్రహింతురుగాక.

సీ. "ఏచరణాయుధం బింపుమీరఁగఁ బాణి,
 నియతికి హాస్వాది నియతిదెల్పె. నేచరణాయుధం
 బాచారి విప్రనియోస్నానదైవజ్ఞ తనువహించె, నేచ
 రణాయుధ, హామర్యరూపియై, హరి నిశీధము వే
 కు వనుగఁ జేసె, నేచరణాయుధ శ్రీచేత శూలి పి
 తా పురమ్మున నుండఁ గాపురమ్ము.

గీ. అట్టి చరణాయుధసమాజ మఖిల జార।

చోరులకు గుండెలోదిగుల్ భోరు కలఁగ।

"ఉ, ఉ, ఉ, ఉ, ఉ"యటంచు న త్యుచ్ఛరీతిఁ

గూయసఁగెను దమతమగూళ్లనుండి,,

(శ్రీవణానందము)

ఇట్టిపక్షి రాజున “కుప్పమా” గాఁదలిటిని జెప్పు
ట తప్పుగాదు, ఇదియును మంచిపదార్థమే, దీనిత
రగతిని జెప్పియే యున్నారము. దీనికింతకన్నను
న్నతపదము రాఁదగియున్నచో సమర్థించి మొద
ట నుదాహరించిన సామెతను దీనివేయువారి కనేక
వందనములు. “ఉపమా” యపనర్గప్రదమని కాని
తవుడట్టిది కాదని యెవ్వరును జెప్పనేరరుగాని య
య్యది మనుష్యభక్షణ యోగ్యమనియు నియ్య
దిపశుపక్ష్యాది భక్షణ పాత్రమనియు నెవ్వరేని
జెప్పకతప్పుదు. పదార్థతారతమ్యముల వలెనే
పద్యగద్యాదికవిత్వతారతమ్యములును నుండును
గాని మనమెంతకష్టపడి, యెంతకంతశోషపడి,
యెంతెంతపీఠికలు వ్రాసి, యెంతగా నకారణవి
రోధమూని యెంతగాఁ గొరవితోడల గోకికొను
ప్రసంగమొ నర్చినను.—

ఉ. గద్యము పద్యశౌరవము గాంచదు బ్ర
హ్మరథముక్రపట్ట రీగద్యకవిత్వచాతురికి గన్నుల
నీరు వృథాగ బార్చుచో. పౌద్యవిచారులెల్లరు
ను నీతఁడు యోగ్యుఁడుగా టడందు రే. వాద్య

ము వీణకు సరిగ వచ్చునో? పాజ్జు లెఱుంగకుం
దురే?

క. కుక్షింభరులో సాక్షాద్భిక్షాటకులో, మ
తెట్టి వేదలో పద్యంబక్షీణగతినిజెప్పడిదీక్షితు
లేమేటికవులూ, దేబెలెవారల్.

తే.గీ. తద్దినమూ బెట్టువారుల తమ్మలబలె,
బద్దెపుంగవులకు వెన్క గద్దెపుంగవులుందుఁ (స్త్రీ)
శూద్రజనులకు నుపకరింతు) । వారు పట్టకతలు
చెప్పు వారు గాఁగ.

క. “అనఁగాననఁగొనెక రా” । జను తెరఁగున గ
తలు సెప్పు టదియొకతప్పే? । తనయూరు బేరు
నెన్నడుగనని విననికవులదూరఁగాఁబనియేమో?
గీ. దశకుమారచరితముఁ గా దంబరియును ।

లోనుగాఁగలరచన లీ మానవుల ।

ను బోలువారలువ్రాయరు పురుడు గాదు ।

వారికిని వీరికిని వారు పద్యకవులె

మ. అలకాదంబరిపద్యకావ్యముగఁ జే య
శక్యమే? చేయుచో నిలువన్నేర్చునె? దానిమా
ధురి, నిదా నింపన్ పలె గాని యాయలఁ తుల్

గిల్కిన వారి కేమి తెలియున్ హాస్యంబులన్ జే
యు వా రలకున్ దజ్జల కెంతదవ్వెన్? విచా
రజ్జల్ విచారింపరే?॥

ఉ. విందుమకాదె?మున్ గతిక వేళుల పచ్చ
డిఁబెట్టి రాజరాజం దనియించె నెక్కనతి, నూ
రులు కొందఱునట్లె గద్యంగో! నం దమకూర్పునే
ర్పునన నన్యరుచి రచియించియుంచి రా! యం
దములెల్ల వారలకు నబ్బునె?రో! కటిపాట గాండ
కున్.

గీ. గద్యవలదన మయ్యదిగట్టువాఁడు!

పద్యకవులనుదిట్టుట పాడియగునె?

పద్యకవి గద్యకవియకాటఁ బట్టు, గద్య

కవికిఁ బద్యముగట్టుట గాదు సుభువు.

గీ. అట్లుగాక యెట్లెట్లులొ యంతమాత్రం!

బద్యకవియగునెక్కో? యాపద్దెములకు!

బ్రహ్మరథ మేరు పట్టరు, జిహ్మగులకు!

పద్యకవు లంతచేఁదు గా వలయునెక్కో?

క. ఒకసారిగాదు పదిసార్లకటా! చే యెటు
లువ్రావు నటులే వ్రాయున్! గకవికలు సాగున

నుకొను. చకితులసాహసము లింకఁ జక్కంబడు
తా.

తే.గీ. ఎవని కేశ క్తినిచ్చును నెవ్వఁడెంత
పెట్టిపుట్టెనొయెఱిగిన పెద్దలెవరు? కొఱవిఁబెట్టి
నెత్తిని గోఁకి కొనఁగ నేల? నదియు సజనలక్షణంబ
గునొ యేమొ.

క. పరనిందుకుఁ బోవని యీ! పరమార్థజుల
కు జ్ఞాన పటిమ నెసఁగి ప్రో! చరమాపతియునుమా
పతి! కొరఁక, దలగోఁకికొనని గోష్ఠిఁదెలుపుచున్.

ఉ. వస్తు వసారమయ్యు నెక పట్టునఁ బాకవి
శేషపారభ! స్వస్తి కమై రసజ్ఞ రసజలకుం జవి
గొల్పినట్లె యేనిస్తుండుఁడో యొకానొకఁడు నే
ర్పున గద్యము వ్రాసికూడమేల్? శస్త్రమహా?
కవిత్వమను సద్యశమున్ సహియింప నేమగున్.

ఉ. రాముఁడు గడ్డిపోచను గరంబున దాల్చి
న నంత నస్త్రమై గోమడఁగించి కాకవిని గొట్టి వె
సన్ గనులొట్టఁజేసె శ్రీ! రామునిపోల్కిఁజేతుమని
రాదగు నే? మఱియొక్కజోదు విద్యామహిమ మ్మొ
ఱుంగని వృథారటకుల్ రటియింప నేమగున్.

ఉ. గద్యము పద్యపురువిని గాంచుట ని
క్కమయేని త్యాగరాజాద్యసపద్యగాయకకృ
తాంచితసత్కృతు లిచ్చుమోదమున్ సద్యమ
యిచ్చుగద్యమటు సల్పగ రాదాకా? వారిస
త్కృతుల్ విద్యలతారతమ్య మవివేకులెఱుంగ
రు వ్రాతు రేదియో॥

ఉ. “పద్యము, గద్యము రుచికి బట్టులె”
యంచు లిఖించి యెన్నియో హృద్యవచః ప్రబం
ధముల నీజగమెల్లను నించుపోడ యీ గద్యము
సంతవాడమికిఁ గారణమేమో రసజ్ఞుడైనచో సద్య
మచెప్ప నేర్చువిర సప్రకృతుల్ సురసజ్ఞులౌదురే?

తే.గీ. పద్యములు చెప్పగాలేని ప్రాజ్ఞులెల్ల గద్య
ములు గట్టుగురుగాక “గతియులేని యమ్మలకు
గంజి పాసక మగునుగాక మొరులవృధగ దూఱు
టనోటి దురద యొక్కో?

తే.గీ. “మాడరన్”, శైలి వారసమధులనుట కె
వ్వరొప్పురువారెన్న డేని “క్లాసికిలు” గద్యము
నువ్రాయు కీర్తిధనులఁ దిట్టిరే? తిట్టిరేని నిందితు
లుగారే?

క. దేనిరముదానిదియను | చో నేరును మాట
లాడ, జూడ నూయ | లో నూనికాటు లఱచిన
చో నో రసమియు నెక్క శూరతయొక్క?

తే. గీ. పృష్ఠ పృష్ఠవమంత గాఢబట్టువడ నిభావల
కు గద్యప గొప్ప పదవి పద్య | మెంతయోహృ
ద్యమైయన్న నితరభాష | లేల? యాయ పతిష్ఠకు
బాలుపటు.

తే. గీ. పుట్టలో నెన్ని పుట్టవు? పురువులకట? | పుట్ట
బుట్టియు నెకమాలఁజెట్టిపేరు | దెచ్చికొనె, బద్య
మాహత్యదీ ప్తి కింత | కన్న సాక్షిని గోరువార్గల
రె? యురులు.

క. కలిగినవారికి వందన | ములు మిత్రులువారు
మాకు, మొఱకులగుచు ని | స్కలుషుల నూరక
దూఱెడి | తెలువులక వ్వారు తెలిపి ధీగఱవదగున్.

ఇట్లువిన్నవించు విద్యత్కవి విధేయులు,

తిరుపతి వెంకటేశ్వరులు.

అవతర గాథె
లు

— శతావధానులు. అనుపతి పరిరక్షణకు.

ః అనుకు

ధ. వ. శమకాశాశ్రు చి

శ్రు సాదావిని వుదరిక్షు రులు

1913

నం. 3

P. 12

శ్రీ మత్పరబ్రహ్మేనమః.

త వి టి రొ ట్టె.

ఇది

శ తా వ ధా ను లు

తరుపతి వేంకటేశ్వరులచే రచింపబడినది.

త ణు కు.

1307
12401

డి. వి. రమణారావుగారిచే స్వకీయ

శ్రీ సాదామినీ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడి

ప్రకటింపబడియె.

1913

వెల 0—4—0

